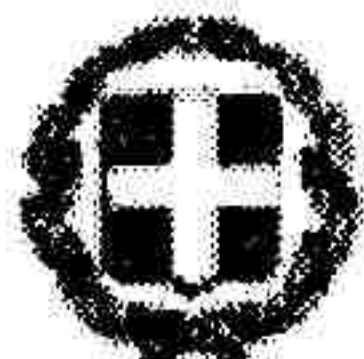

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

5/9

Μαρούσι, 5-9-2013
Αρ.Πρωτ. 122378/ΙΗ ΕΞ
95745 ΕΙΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. - Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
IRIS

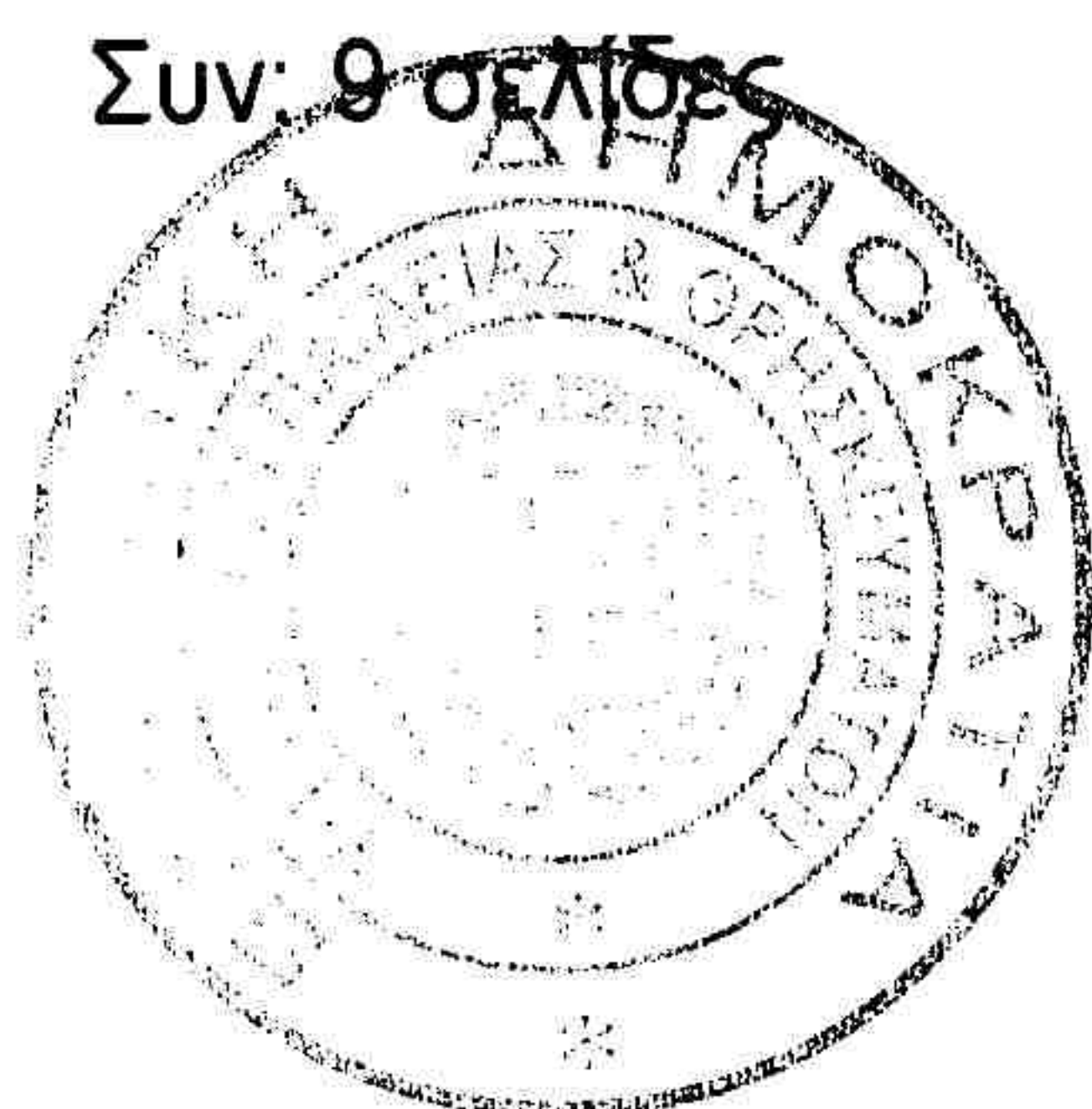
ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ : 1. Υπουργεία:
-Επικρατείας
-Οικονομικών
(γραφεία κ.κ. Υπουργών)
2 Βουλευτή κ.
- Νίκο Ι. Νικολόπουλο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Συμπληρωματική Απάντηση σε Αναφορά»
ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας: ΠΑΒ 5306/16-7-2013

Απαντώντας συμπληρωματικά στο ανωτέρω σχετικό έγγραφό σας και σε επιστολή, την οποία κατέθεσε ως Αναφορά ο Βουλευτής κ. Νίκος Ι. Νικολόπουλος σχετικά με πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για υποβολή πρότασης για κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σας διαβιβάζουμε το αρ. 1213023458/5-8-2013 σχετικό με το ως άνω θέμα έγγραφο του Πρύτανη του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και τα συνοδευτικά σε αυτό προς ενημέρωσή σας.

Συν: 9 σελίδες

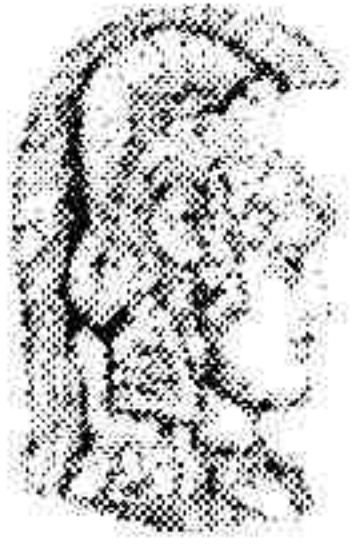
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Πρυτανεία Ε.Κ.Π.Α.
3. Τ.Κ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Πανεπιστημίου 30,
Αθήνα, Τ.Κ. 106 79

Τηλ. 210 368 9770,
9771, 9684, 9743

e-mail: rector@uoa.gr

Fax: 210 368 9717

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2013

Προς:

Την κυρία Μαρία Παρασκευοπούλου
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΕΚΠΑ Κεντ. Πρωτοκ/λο

Πρ: 1213023458

Ημ: 05/08/13

1213023458

ΣΧΕΤ.: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 95745-1/ΙΗ/17-7-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας διαβιβάζουμε, συνημμένα, την υπ' αριθμ. πρωτ. 185/2-8-2013 αριθμ. Κεντρ. Πρωτ. ΕΚΠΑ 1213023416/05-08-2013 επιστολή του Καθηγητή κυρίου Γ. Χρούσου, για να λάβετε γνώση και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
Καθηγητής ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Ν. ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ

α' παιδιατρική κλινική
χωρέμιο ερευνητικό εργαστήριο
πανεπιστημίου αθηνών
Διευθυντής Καθηγητής Γ. Χρούσος

ΕΚΠΑ Κεντ. Πρωτοκ/λο
Πρ: 1213023416
Ημ: 05/08/13
1213023416

Αθήνα, 2-8-2013

Αρ. Πρωτ.: 185

Αξιότιμο Κύριο Πρύτανη
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών
Καθηγητή κ. Θ. Πελεγρίνη

Αξιότιμε κύριε Πρύτανη

Σε απάντηση του υπ' αριθμ. 95745-1/Η/17-7-2013 εγγράφου σας σχετικά με έγγραφο του Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως είναι γνωστό στην ακαδημαϊκή ιατρική κοινότητα, ως επιστήμονες ερευνητές λειτουργούμε πάντοτε κάτω από την επιστημονική και Ιπποκρατική αρχή «Ιατρική Βασισμένη σε Ενδείξεις» (Evidence-based Medicine), καθώς και τις οδηγίες των διεθνών επιστημονικών φορέων (Guidelines).

Σας επισυνάπτουμε:

- 1) Τις πρόσφατες οδηγίες του **American Heart Association** (1) στο έγκριτο περιοδικό Hypertension στις 22 Απριλίου του 2013, για τη μείωση της υπέρτασης, η οποία συστήνει την σχετική τεχνική ΤΜ μεταξύ των δύο πλέον αποτελεσματικών τεχνικών. Στην εν λόγω δημοσίευση συνάγεται ότι ο διαλογισμός μειώνει την αρτηριακή πίεση σε άτομα με υπέρταση (Class IIB, Level of Evidence B).
- 2) Τις προτάσεις της **Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (WHO)** (2) που συνιστά τον «διαλογισμό στις τεχνικές μείωσης της Υπέρτασης».
- 3) Η καλά τεκμηριωμένη βιβλιογραφία αναδεικνύει **μηχανισμούς ξεχωριστούς από αυτούς του φαινομένου placebo** (3-22). Σας παραθέτουμε επίσης **όλη τη σχετική βιβλιογραφία** που αποδεικνύει την αδιαμφισβήτητη αποτελεσματικότητα της μεθόδου, διπλές τυφλές τυχαιοποιημένες μελέτες με μετά-αναλύσεις κλπ (23).

4) Στην επιστημονική έρευνα του ΕΣΗΙΑ δεν υποδεικνύεται απολύτως καμία θρησκευτική κατεύθυνση. Ως εκ τούτου, παρά τις όποιες θεωρίες ή την ιστορία του υπερβατικού διαλογισμού, ακολουθούνται πιστά οι δημοσιευμένες επιστημονικές μελέτες, ιατρικώς βασισμένες σε ενδείξεις.

5) Η εφαρμογή του υπερβατικού διαλογισμού στα πλαίσια του συγκεκριμένου χρηματοδοτούμενου προγράμματος, αποτελεί ένα μικρό μόνο ερευνητικό κομμάτι του προγράμματος, ως τμήμα μιας ευρύτερης παρέμβασης αλλαγής του τρόπου ζωής, με προώθηση της άσκησης και της υγιεινής διατροφής, και εφαρμόζεται μόνο σε μερικά άτομα που θα δώσουν ενημερωμένη γραπτή συγκατάθεσή τους εάν το έχουν επιλέξει. Όπως φαίνεται και από την προκήρυξη με αρ. Πρωτ.37266/2013 της 05/06/2013, το ποσό που θα διατεθεί είναι 1.355,65 ευρώ για 16 ανθρωπομήνες και γίνεται μόνο προκειμένου να διερευνηθεί επιστημονικά η όποια πιθανή ωφέλεια απορρέει από την τεχνική στα άτομα με αρτηριακή υπέρταση και σε ουδεμία περίπτωση για προώθηση δογμάτων, ιδεολογιών ή εξυπηρέτηση συμφερόντων άλλης μορφής.

Η έρευνα διεξάγεται με την πιστή τήρηση των νομικών, ηθικών και δεοντολογικών κανόνων που διέπουν την κλινική έρευνα, με πλήρη ενημέρωση και συγκατάθεση των συμμετεχόντων.

Η ανωτέρω ανεξάρτητη επιστημονική έρευνα που αποβλέπει στη ρύθμιση της υπέρτασης με μη φαρμακευτικές μεθόδους, στην οποία συμμετέχουν έγκριτοι επιστήμονες από την Ελλάδα και το Εξωτερικό, κάθε άλλο παρά αντικαίεται στα συμφέροντα και στους ρόλους του Πανεπιστημίου και της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Μα Τιμή

Γεώργιος Π. Χρούσος
Καθηγητής-Διευθυντής
Α' Παιδιατρικής Κλινικής
Πανεπιστημίου Αθηνών

Βιβλιογραφία

1. Brook RD, Appel LJ, Rubenfire M, Ogedegbe G, Bisognano JD, Elliott WJ, Fuchs FD, Hughes JW, Lackland DT, Staffileno BA, Townsend RR, Rajagopalan S; American Heart Association Professional Education Committee of the Council for High Blood Pressure Research, Council on Cardiovascular and Stroke Nursing, Council on Epidemiology and Prevention, and Council on Nutrition, Physical Activity. Beyond medications and diet: alternative approaches to lowering blood pressure: a scientific statement from the american heart association. *Hypertension*. 2013 Jun;61(6):1360-83.
2. <http://www.who.int/features/qa/82/en/>
3. Stigsby, B., J.C. Rodenberg, and H.B. Moth, *Electroencephalographic findings during mantra meditation (transcendental meditation). A controlled, quantitative study of experienced meditators*. *ElectroencephalogrClinNeurophysiol*, 1981. **51**(4): p. 434-42.
4. Dillbeck, M.C. and E.C. Bronson, *Short-term longitudinal effects of the transcendental meditation technique on EEG power and coherence*. *Int J Neurosci*, 1981. **14**(3-4): p. 147-51.
5. Warrenburg, S., et al., *A comparison of somatic relaxation and EEG activity in classical progressive relaxation and transcendental meditation*. *J Behav Med*, 1980. **3**(1): p. 73-93.
6. Travis, F., et al., *A self-referential default brain state: patterns of coherence, power, and eLORETA sources during eyes-closed rest and Transcendental Meditation practice*. *Cogn Process*. **11**(1): p. 21-30.
7. Yamamoto, S., et al., *Medial prefrontal cortex and anterior cingulate cortex in the generation of alpha activity induced by transcendental meditation: a magnetoencephalographic study*. *Acta Med Okayama*. 2006. **60**(1): p. 51-8.
8. Orme-Johnson, D.W., et al., *Neuroimaging of meditation's effect on brain reactivity to pain*. *Neuroreport*, 2006. **17**(12): p. 1359-63.
9. Brefczynski-Lewis, J.A., et al., *Neural correlates of*

attentional expertise in long-term meditation practitioners. Proc Natl Acad Sci U S A, 2007. 104(27): p. 11483-8.

10. Travis, F., et al., *Effects of Transcendental Meditation practice on brain functioning and stress reactivity in college students.* Int J Psychophysiol, 2009. 71(2): p. 170-6.

11. Gaylord, C., D. Orme-Johnson, and F. Travis, *The effects of the transcendental meditation technique and progressive muscle relaxation on EEG coherence, stress reactivity, and mental health in black adults.* Int J Neurosci, 1989. 46(1-2): p. 77-86.

12. Travis, F., *Autonomic and EEG patterns distinguish transcending from other experiences during Transcendental Meditation practice.* Int J Psychophysiol, 2001. 42(1): p. 1-9.

13. Infante, J.R., et al., *Catecholamine levels in practitioners of the transcendental meditation technique.* Physiol Behav, 2001. 72(1-2): p. 141-6.

14. Travis, F. and R.K. Wallace, *Autonomic and EEG patterns during eyes-closed rest and transcendental meditation (TM) practice: the basis for a neural model of TM practice.* Conscious Cogn, 1999. 8(3): p. 302-18.

15. Mills, P.J., et al., *Beta-adrenergic receptor sensitivity in subjects practicing transcendental meditation.* J Psychosom Res, 1990. 34(1): p. 29-33.

16. Kesterson, J. and N.F. Clinch, *Metabolic rate, respiratory exchange ratio, and apneas during meditation.* Am J Physiol, 1989. 256(3 Pt 2): p. R632-8.

17. Infante, J.R., et al., *ACTH and beta-endorphin in transcendental meditation.* Physiol Behav, 1998. 64(3): p. 311-5.

18. MacLean, C.R., et al., *Altered responses of cortisol, GH, TSH and testosterone to acute stress after four months' practice of transcendental meditation (TM).* Ann N Y Acad Sci, 1994. 746: p. 381-4.

19. MacLean, C.R., et al., *Effects of the Transcendental Meditation program on adaptive mechanisms: changes in hormone levels and responses to stress after 4 months of practice.* Psychoneuroendocrinology, 1997. 22(4): p. 277-95.

20. Dillbeck, M.C. and S.A. Vesely, *Participation in the transcendental meditation program and frontal EEG coherence during concept learning*. Int J Neurosci, 1986. **29**(1-2): p. 45-55.
21. Glaser, J.L., et al., *Elevated serum dehydroepiandrosteronesulfate levels in practitioners of the Transcendental Meditation (TM) and TM-Sidhi programs*. J Behav Med, 1992. **15**(4): p. 327-41.
22. Cooper, R., et al., *Hormonal and biochemical responses to transcendental meditation*. Postgrad Med J, 1985. **61**(714): p. 301-4.
23. Herron, R.E. and S.L. Hillis, *The impact of the transcendental meditation program on government payments to physicians in Quebec: an update*. Am J Health Promot, 2000.**14**(5): p. 284-91.
24. Herron, R.E., et al., *The impact of the transcendental meditation program on government payments to physicians in Quebec*. Am J Health Promot, 1996.**10**(3): p. 208-16.
25. Assimakis, P.D. and M.C. Dillbeck, *Time series analysis of improved quality of life in Canada: social change, collective consciousness, and the TM-Sidhi program*. Psychol Rep, 1995. **76**(3 Pt 2): p. 1171-93.
26. Canter, P.H. and E. Ernst, *The cumulative effects of Transcendental Meditation on cognitive function-a systematic review of randomised controlled trials*. Wien KlinWochenschr, 2003. **115**(21-22): p. 758-66.
27. Travis, F., J.J. Tecce, and J. Guttman, *Cortical plasticity, contingent negative variation, and transcendent experiences during practice of the Transcendental Meditation technique*. BiolPsychol, 2000. **55**(1): p. 41-55.
28. So, K.T. and D.W. Orme-Johnson, *Three randomized experiments on the longitudinal effects of the Transcendental Meditation technique on cognition* I. Intelligence*. 2001. **29**(5): p. 419-440.
29. Rosaen, C. and R. Benn, *The experience of transcendental meditation in middle school students: a qualitative report*. Explore (NY), 2006. **2**(5): p. 422-5.

30. Nidich, S.I., et al., *A randomized controlled trial on effects of the Transcendental Meditation program on blood pressure, psychological distress, and coping in young adults*. Am J Hypertens, 2009 **22**(12): p. 1326-31.
31. Dear, J.W., K. Gough, and D.J. Webb, *Transcendental meditation and hypertension*. Postgrad Med J, 2008. **84**(994): p. 417.
32. Schneider, R.H., et al., *A randomized controlled trial of stress reduction in African Americans treated for hypertension for over one year*. Am J Hypertens, 2005.**18**(1): p. 88-98.
33. Barnes, V.A., F.A. Treiber, and M.H. Johnson, *Impact of transcendental meditation on ambulatory blood pressure in African-American adolescents*. Am J Hypertens, 2004.**17**(4): p. 366-9.
34. Barnes, V.A., et al., *Acute effects of transcendental meditation on hemodynamic functioning in middle-aged adults*. Psychosom Med, 1999. **61**(4): p. 525-31.
35. Walton, K.G., et al., *Stress reduction and preventing hypertension: preliminary support for a psychoneuroendocrine mechanism*. J Altern Complement Med, 1995. **1**(3): p. 263-83.
36. Rainforth, M.V., et al., *Stress reduction programs in patients with elevated blood pressure: a systematic review and meta-analysis*. CurrHypertens Rep, 2007. **9**(6): p. 520-8.
37. Anderson, J.W., C. Liu, and R.J. Kryscio, *Blood pressure response to transcendental meditation: a meta-analysis*. Am J Hypertens, 2008.**21**(3): p. 310-6.
38. Canter, P.H. and E. Ernst, *Insufficient evidence to conclude whether or not Transcendental Meditation decreases blood pressure: results of a systematic review of randomized clinical trials*. J Hypertens, 2004. **22**(11): p. 2049-54.
39. Schneider, R.H., et al., *Long-term effects of stress reduction on mortality in persons > or = 55 years of age with systemic hypertension*. Am J Cardiol, 2005.**95**(9): p. 1060-4.
40. Jayadevappa, R., et al., *Effectiveness of transcendental meditation on functional capacity and quality of life of African Americans with congestive heart failure: a randomized control study*. Ethn Dis, 2007. **17**(1): p. 72-7.

41. Walton, K.G., et al., *Lowering cortisol and CVD risk in postmenopausal women: a pilot study using the Transcendental Meditation program*. Ann N Y AcadSci, 2004. **1032**: p. 211-5.
42. Paul-Labrador, M., et al., *Effects of a randomized controlled trial of transcendental meditation on components of the metabolic syndrome in subjects with coronary heart disease*. Arch Intern Med, 2006. **166**(11): p. 1218-24.
43. Castillo-Richmond, A., et al., *Effects of stress reduction on carotid atherosclerosis in hypertensive African Americans*. Stroke, 2000. **31**(3): p. 568-73.
44. Schneider, R.H., et al., *Lower lipid peroxide levels in practitioners of the Transcendental Meditation program*. Psychosom Med, 1998. **60**(1): p. 38-41.
45. Parati, G. and A. Steptoe, *Stress reduction and blood pressure control in hypertension: a role for transcendental meditation?* J Hypertens, 2004. **22**(11): p. 2057-60.
46. Walton, K.G., et al., *Psychosocial stress and cardiovascular disease Part 2: effectiveness of the Transcendental Meditation program in treatment and prevention*. Behav Med, 2002. **28**(3): p. 106-23.
47. Walton, K.G., R.H. Schneider, and S. Nidich, *Review of controlled research on the transcendental meditation program and cardiovascular disease. Risk factors, morbidity, and mortality*. Cardiol Rev, 2004. **12**(5): p. 262-6.
48. Walton, K.G., et al., *Psychosocial stress and cardiovascular disease. Part 3: Clinical and policy implications of research on the transcendental meditation program*. Behav Med, 2005. **30**(4): p. 173-83.
49. Nidich, S.L., et al., *A randomized controlled trial of the effects of transcendental meditation on quality of life in older breast cancer patients*. Integr Cancer Ther, 2009. **8**(3): p. 228-34.
50. Yunesian, M., et al., *Effects of Transcendental Meditation on mental health: a before-after study*. ClinPractEpidemiolMent Health, 2008. **4**: p. 25.
51. Dakwar, E. and F.R. Levin, *The emerging role of meditation in addressing psychiatric illness, with a focus on substance use disorders*. Harv Rev Psychiatry, 2009. **17**(4): p. 254-67.

52. Gelderloos, P., et al., *Effectiveness of the Transcendental Meditation program in preventing and treating substance misuse: a review*. Int J Addict, 1991. 26(3): p. 293-325.

